

kialakította, tovább fenn nem állhat. A kapitalisztikus gazdasági fejlődés, amely kevesek kezében nagy vagyonokat halmozott fel és sokszázezer embert döntött kétségbeejtő nyomorúságba, elérte azt a fokot, amely már egyenesen a széthullásba vezethet. Félmegoldások a kapitalizmus végső válságán korántsem segíthetnek. A társadalmi és gazdasági életnek szabad emberekhez méltó megújíthatóságát csak mélyreható, gyökeres reformok keresztülvitele hozhatja meg. Ehhez pedig az első lépés, hogy állami és társadalmi életünket, szemben a liberális kapitalista világfelfogással, egészen új, egészséges és szilárd szellemi és erkölcsi alapokra helyezzük. A magyar munkásságnak választania kell: vagy testületi alapon felépített (korporatív) nemzeti állam egymással szolidaritásban élő szabad emberekkel, vagy abszolutisztikus kollektivisták állam. Az, ami ma van, tarthatatlan.

A tőke és a munka jelenlegi viszonya a testületi alapon felépülő (korporatív) államban teljesen megváltozik. Meg kell változnia a magyar munkásság és a magyar társadalom viszonyának is. A magyar munkásság nem élhet többé társadalmonkívüli állapotban. A munkásság szerves bekapcsolódást kíván a magyaros társadalmi életbe, a nemzet életközösségébe. A szociális nemzeti állam gazdálkodási rendjének, termelési és árucseres szervezetének kiépítése igen bonyolult történelmi és lelki feltételekhez kötött és a munkásság szerves bekapcsolódása nélkül meg sem oldható. Természetes, hogy a munkásság betagozódása a nemzeti élet kereteibe erősen csökkenteni fogja a munkásság osztályjellegét. Hogy a munkásság a gazdasági élet szociális átalakulásának útjából az akadályokat elháríthassa, arra kell törekednie, hogy minél rövidebb időn belül a magyar életközösség szerves részévé váljék. Ezt a célt sem politikai szervezkedéssel, sem pedig az osztályharc fegyvereivel elérni nem lehet, egyedül társadalmi szervezkedés útján.

A történelmi átalakulásnak ezen a pontján bontakozik ki a szakmai szervezkedés jelentősége. Az új testületi (korporatív) társadalmi és gazdasági rendszerben, a szociális gazdasági rend megvalósítására való törekvésben nem a politikai szervezeteknek jut már a vezető szerep, hanem az organikus felépített szakmai szervezeteknek, amelyek egy nemzeti alkotmány törvényes keretein belül a munka szervezetei.

A magyar munkásság erőinek elégtelensége szükségessé teszi, hogy mások segítő erejével társuljon. A munkáskérdés a kor égető kérdése, az állam sorsa függ tőle: jól oldjuk-e meg ezt a kérdést, vagy rosszul. Tehát: szociális reformokat alkotni, a munkabér nagyságát emelni is csak úgy lehet, ha olyan állami, gazdasági és társadalmi reformokat sikerül megvalósítanunk, amelyek kivezetnek minket a liberális kapitalista társadalmi rend gazdasági, szellemi, erkölcsi és kulturális válságaiból.

Vasvári Lajos

A SZAKMAI SZERVEZETEK SZOCIÁLIS JELENTŐSÉGE

Sokat foglalkoztatja a magyar munkásságot az a kérdés, hogy a liberális kapitalista társadalmi és gazdasági rendszer átállításának esetén keletkező új gazdasági és társadalmi rendszerben hogyan töltheti be a munkásság a maga történelmi szerepét. Azt ma már minden józanul gondolkodó ember látja és tudja, hogy a kapitalista termelési rendszer, ahogyan azt a liberalizmus